

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/260/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116205821
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3116205821.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa D. proti odporcovi Y., o odporovateľnosti právneho úkonu a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 09. mája 2016, č.k. 21C/71/2016-13, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd svojím uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi zakázal nakladať, a teda zmluvne previesť na tretie osoby, nezriaďiť záložné právo, vecné bremeno alebo iné vecné, či záväzkové právo v prospech tretích osôb, ako aj nevložiť ako vklad do základného imania alebo iného majetku právnickej osoby nehnuteľný majetok odporcu, evidovaný Okresným úradom O., katastrálnym odborom, pre okres O., obec O., katastrálne územie W. na liste vlastníctva č. XXXX ako chata so súp. č. XXX. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol len toľko, že zmenkový ručiteľ L. Z. bol výlučným vlastníkom nehnuteľného majetku nachádzajúceho sa v k.ú. W. na LV XXXX ako chata so súp. č. XXX, postavenej na pozemku parc. č. XXX. Následne došlo k prevodu tohto jediného exekvovateľného majetku zmenkového ručiteľa L. Z. na odporcu, a to darovacou zmluvou, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený 11.07.2014 a zapísaný 14.07.2014. Zmenkový ručiteľ záväzok na seba prevzal na základe dohody o vydaní a vyplnení blankozmenky č. XXXXXA/CORP/XXXX, ktorá bola uzavretá na zabezpečenie záväzku z úverovej zmluvy, ktorou bol poskytnutý kontokorentný úver spoločnosti N., s.r.o., X.. Na túto spoločnosť ako dlžníka bol 25.03.2015 vyhlásený konkurz. Okresný súd považoval návrh na vydanie predbežného opatrenia za podaný dôvodne, preto mu v celom rozsahu vyhovel, pričom sa stotožnil s právnymi i skutkovými dôvodmi v ňom uvedenými. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 102 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. e) ods. 3, ods. 4 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca a domáhal sa, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a konanie, vedené pod sp. zn. 21C/71/2016 zastavil, alternatívne, aby napadnuté uznesenie zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Vytýkal súdu prvého stupňa nesprávne právne posúdenie veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.). Uviedol, že pôvodný veriteľ D. X. U., a.s., X. uzatvoril so spoločnosťou N., s.r.o., so sídlom X. zmluvu o kontokorentnom úvere č. XXXXXCORP/XXXX zo dňa 31.10.2012, na základe ktorej sa zaviazal veriteľ poskytnúť dlžníkovi sumu 150.000 Eur s konečným dňom splatnosti istiny 31.07.2014. V rovnaký deň bola podpísaná dohoda o vydaní a vyplnení blankozmenky č. XXXXXA/CORP/XXXX s tým, že blankozmenka bola avalovaná zmenkovými ručiteľmi, a to spoločnosťou T.-S., s.r.o., fyzickou osobou N. L. a fyzickou osobou L. Z., pričom uvedená blankozmenka mala charakter tzv. zabezpečovacej zmenky a mala zabezpečiť splnenie povinnosti pôvodného dlžníka spoločnosti N., s.r.o. Uviedol, že navrhovateľ odporcu neinformoval o zmene pôvodnej zmluvy o úvere dodatkom č. 1 zo dňa 24.02.2014, dodatkom č. 2 zo dňa 20.05.2014 a dodatkom č. 3 zo dňa 02.07.2014. Dlžník, obchodná spoločnosť N., s.r.o., svoje záväzky zo zmluvy o úvere neuhradila, záväzok sa stal splatným

31.07.2014. Navrhovateľ ako veriteľ vyplnil blankozmenku a doplnil zmenkovú sumu vo výške 75.301,47 Eur s dátumom splatnosti zmenky dňa 24.03.2015 a pristúpil k súdnemu vymáhaniu zmenkovej sumy. Okresný súd Trenčín dňa 30.06.2015 v konaní, sp. zn. 37CbZm/14/2015 vydal zmenkový platobný rozkaz, voči ktorému zmenkoví ručiteľia podali námietky, nenadobudol preto právoplatnosť. Okresný súd Bratislava I dňa 02.09.2014 rozhodol o začatí reštrukturalizácie obchodnej spoločnosti N., s.r.o., pričom reštrukturalizačný plán nebol v dôsledku postupu navrhovateľa schválený, napriek tomu, že pohľadávka navrhovateľa mala byť uspokojená vo výške 100 %. Následne začal navrhovateľ uspokojovanie svojej pohľadávky voči zmenkovým ručiteľom. Zmenkový ručiteľ L. Z. darovacou zmluvou previedol nehnuteľnosť vedenú na LV č. XXXX v k.ú. W. na odporcu, vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 11.07.2014 a zapísaný 14.07.2014. Poukázal na skutočnosť, že vklad do katastra nehnuteľností bol povolený viac ako 2 týždne predtým, ako sa záväzok spoločnosti N., s.r.o. stal splatný a predtým, ako navrhovateľ pristúpil k vyplneniu blankozmenky, ktorá nadobudla splatnosť až dňa 24.03.2015, t. j. viac ako 8 mesiacov potom, ako došlo k prevodu nehnuteľností. Vyslovil názor, že L. Z. nebol priamym obligačným dlžníkom navrhovateľa a je preto vylúčený jeho úmysel a úmysel odporcu ukrátiť uspokojenie pohľadávky navrhovateľa, ako to predpokladá § 42a a § 42b Občianskeho zákonníka. V čase, kedy došlo k právnemu úkonu - prevodu nehnuteľností, navrhovateľ nemal voči L. Z. pohľadávku, tento nebol jeho obligačným dlžníkom a nie je preto možné odporovať uskutočnenému právnemu úkonu, ktorým došlo k prevodu nehnuteľností. Navyiac, považuje zmenku, predloženú navrhovateľom, za absolútne neplatnú, nakoľko v čase vzniku zmenky právnická osoba, ktorej sa malo plniť, t. j. pôvodný veriteľ D. X. U., a.s. neexistovala, zanikla a bola vymazaná z obchodného registra ešte v roku 2013. Z dôvodu neexistencie subjektu, ktorému by sa malo podľa obsahu zmenky plniť a absencie označenia na zmenke iného subjektu, ktorému sa má plniť, zmenka nespĺňa náležitosti vyžadované platnými právnymi predpismi a nie je možné uplatňovať si z nej nároky voči zmenkovému ručiteľovi a následne ani proti odporcovi. Mal za to, že odporca v danej veci nie je pasívne legitimovaný. Mal za to, že navrhovateľ neosvedčil skutočnosť, odôvodňujúce vydanie predbežného opatrenia, najmä, že právne vzťahy medzi účastníkmi konania vyžadujú dočasnú úpravu, táto úprava je potrebná, a že existuje reálne nebezpečenstvo, že odporca scudzí svoj majetok, aby sa vyhol plneniu veriteľovi a je reálne nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy tým, že by došlo ku konaniu s cieľom znížiť majetok a ovplyvniť existujúce majetkové pomery. Bol toho názoru, že pred vydaním predbežného opatrenia mali byť osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Samotná existencia právneho vzťahu medzi účastníkmi a jeho osvedčenie ešte netvorí zákonný dôvod pre nariadenie predbežného opatrenia. Až ohrozenie práv dovoľuje súdu pred rozhodnutím vo veci samej vydať predbežné opatrenie, ale len, ak konkrétne ohrozenie bolo riadne osvedčené, čo v danej veci nebolo. Iba obavu navrhovateľa z ujmy a nevyožiteľnosti pohľadávky, nie je možné považovať za dostatočný dôvod na zásah do práv odporcu v podobe predbežného opatrenia vydaného súdom prvého stupňa. Pokiaľ navrhovateľ svoju obavu z ujmy a nevyožiteľnosti pohľadávky preukazuje vedomosťou odporcu o súdnom konaní, v ktorom sa uplatňuje nárok z blankozmenky, zdôraznil, že odporca mal vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní minimálne od 30.06.2015, kedy bol vydaný Okresným súdom Trenčín zmenkový platobný rozkaz v konaní, sp. zn. 37CbZm/14/2015 a v prípade, že by mal úmysel nehnuteľný majetok previesť na tretie osoby za účelom ukrátiť uspokojenie pohľadávky navrhovateľa, mohol tak urobiť ihneď potom, ako sa o existencii pohľadávky navrhovateľa dozvedel. Ďalej sa vyjadroval k (ne)dôvodnosti návrhu vo veci samej a žiadal, aby návrh vo veci samej bol zamietnutý. Poukazoval na článok 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, § 123, § 124 Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ponechal v platnosti. K tvrdeniu odporcu, že nemal v čase odporovacieho úkonu vykonateľnú pohľadávku voči zmenkovému ručiteľovi, uviedol, že toto tvrdenie považuje za účelové a v rozpore s ustálenou súdnou praxou, z ktorej vyplýva, že vymáhateľná pohľadávka musí existovať už v čase odporovateľného právneho úkonu aspoň vo forme pohľadávky budúcej. Nevyplnená blankozmenka pohľadávku bez ďalšieho nezakladá, avšak v rozhodovacej praxi súdov je ustálený záver, v zmysle ktorého pohľadávka zo zmenky vzniká vyplnením blankozmenky späť ku dňu vystavenia blankozmenky. Blankozmenka, ktorú avaloval L. Z., bola vydaná v O. dňa 31.10.2012, jeho záväzok na účely splnenia podmienok vymáhateľnosti pohľadávky pre odporovateľnosť právneho úkonu vznikol týmto dňom a k prevodu nehnuteľností došlo dňom 11.07.2014. Vzhľadom k uvedenému má za to, že existovala vymáhateľná pohľadávka proti L. Z. v čase odporovacieho právneho úkonu.

Krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné zmeniť podľa § 220 O.s.p. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. e) O.s.p. predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami.

V danej veci odvolací súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia posúdil podľa § 102 ods. 1 O.s.p., nakoľko bol podaný súčasne s návrhom vo veci samej. O predpokladoch pre nariadenie predbežného opatrenia v navrhovateľom požadovanom znení a jeho dôsledkoch platia ustanovenia § 74 - § 77 O.s.p., čiže i po začatí konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie podľa § 76 ods. 1 písm. e) O.s.p., ak je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Základnými predpokladmi pre nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 písm. e) O.s.p. je osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi, navrhovateľ musí osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov, ktorou nedôjde v právnych vzťahoch účastníkov k vytvoreniu nenávratného stavu a touto úpravou sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do ich právnych vzťahov.

Občiansky súdny poriadok upravuje dva zákonné dôvody pre nariadenie predbežného opatrenia, a to vtedy, ak je potrebná dočasná úprava pomerov účastníkov a vtedy, ak existuje obava, že výkon rozhodnutia - exekúcia bude ohrozená.

Predpokladom na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu, ak je tu obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený, je existencia súdneho rozhodnutia alebo, a to len výnimočne, taký stav v súdnom konaní, ktorý osvedčuje, že reálne dôjde k vyneseniu rozhodnutia, ktoré môže byť exekučným titulom za súčasného osvedčenia obavy z ohrozenia výkonu budúceho súdneho rozhodnutia.

V danom prípade sa navrhovateľ podaným návrhom vo veci samej proti odporcovi domáha určenia, že právny úkon - darovacia zmluva, uzatvorená medzi L.D. na strane darcu a odporcom na strane obdarovaného, ktorej predmetom bola nehnuteľnosť evidovaná Okresným úradom O., katastrálnym odborom pre k.ú. W. na LV č. XXXX ako chata so súpisným číslom XXX, je voči navrhovateľovi právne neúčinná a odporca je povinný strpieť na tomto majetku výkon exekúcie navrhovateľom v zmysle ustanovení § 134 - § 178 Exekučného poriadku. Dôvodom podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, vyjadreného v bode V návrhu na začatie súdneho konania bola navrhovateľom vyslovená obava, že prípadný výkon súdneho rozhodnutia by mohol byť ohrozený najmä snahou zmenkového ručiteľa L.D. staršieho a odporcu opätovne sa nehnuteľnosti zbaviť alebo inak zaťažiť, a tak ich dostať mimo dispozície prípadného výkonu súdneho rozhodnutia, čím by bolo ohrozené a pravdepodobne úplne znemožnené vymożenie jeho pohľadávky, nakoľko zmenkoví ručiteľia nemajú iný majetok, na základe čoho mu hrozí nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Obava ujmy a nevyužitelnosti pohľadávky je podľa jeho názoru založená na vedomosti zmenkového ručiteľa L. Z. staršieho o vymáhaní pohľadávky - existencia súdneho sporu, v ktorom sa uplatňuje nárok z blankozmenky, pričom vedomosť odporcu o existencii splatnej pohľadávky sa prezumuje v zmysle § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, ďalej skutočnosť, že na dlžníka bol vyhlásený konkurz a ďalší zmenkoví ručiteľia nevlastnia žiadny majetok a je tu obava, že napriek existencii budúceho exekučného titulu nebude možno pohľadávku žiadnym spôsobom uspokojiť, preto je nariadenie predbežného opatrenia, ktoré nezasahuje do práv odporcu nad nevyhnutnú mieru a nedôjde aj k neprimeranej ujme, dôvodné.

Nevyhnutným predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia v navrhovanom znení je osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom, pričom dôkazné bremeno zaťažuje navrhovateľa.

Z obsahu spisu doposiaľ má odvolací súd za osvedčenú existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania pre účely rozhodovania o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, keď navrhovateľ

tvrdí, že v čase právneho úkonu - darovacej zmluvy, uzatvorenej medzi zmenkovým ručiteľom L. Z. a odporcom mal voči zmenkovému ručiteľovi vymáhateľnú pohľadávku, pričom zmenkový ručiteľ previedol svoj jediný majetok, z ktorého mohla byť pohľadávka uspokojená, na odporcu s úmyslom ukrátiť navrhovateľa ako svojho veriteľa. Odporca toto tvrdenie navrhovateľa popiera a tvrdí, že v čase právneho úkonu - darovacej zmluvy, ktorej navrhovateľ podaným návrhom odporuje, neexistovala vymáhateľná pohľadávka navrhovateľa voči zmenkovému ručiteľovi, spochybňuje aktívnu legitimáciu navrhovateľa v konaní, i svoju pasívnu legitimáciu v danej veci. Odvolací súd zdôrazňuje, že posúdenie vecnej legitimácie v konaní o odporovateľnosti právneho úkonu bude predmetom dokazovania pred rozhodovaním súdu vo veci samej, nakoľko vecná legitimácia vyplýva z hmotného práva a v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie je v danej veci možné vecnú legitimáciu bez vykonania dokazovania vysloviť. Došlo by tak k prejudikovaniu rozhodnutia vo veci samej. Vzhľadom ku skutočnosti, že právny predchodca navrhovateľa a právny predchodca odporcu boli v právnom vzťahu vyplývajúcom z dohody o vydaní a vyplnení blankozmenky číslo: XXXXXA/CORP/XXXX zo dňa 31.10.2012, odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ pre účely rozhodnutia o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia osvedčil (čo nie je pojem totožný s pojmom preukázal) existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi.

Ďalším predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu, ak je tu obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený, ktorým dôvodom odôvodňoval navrhovateľ svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia je, ako už bolo uvedené, existencia súdneho rozhodnutia alebo, a to výnimočne, taký stav v súdnom konaní, ktorý osvedčuje, že reálne dôjde k vyneseniu rozhodnutia, ktoré môže byť exekučným titulom.

V danej veci je nesporné, že neexistuje súdne rozhodnutie vo vzťahu k odporcovi, ktoré by mohlo byť podkladom pre výkon súdneho rozhodnutia. V súčasnosti tiež nie je možné posúdiť stav v danom súdnom konaní, nakoľko návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný súčasne s návrhom vo veci samej, nebolo ešte ani nariadené prvé pojednávanie tak, že by súd mohol ustáliť, že stav v tomto súdnom konaní nasvedčuje tomu, že reálne dôjde k vyneseniu rozhodnutia vo vzťahu k odporcovi, ktoré by mohlo byť exekučným titulom.

Odvolací súd z tohto dôvodu dospel k záveru, že uvedený predpoklad pre nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu, že je tu obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený - a to existencia súdneho rozhodnutia, resp. taký stav v súdnom konaní, ktorý osvedčuje, že reálne dôjde k vyneseniu rozhodnutia vo vzťahu k odporcovi, ktoré by mohlo byť exekučným titulom, nie je v tejto veci v súčasnosti daný.

Z týchto dôvodov krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Záverom odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ v čase podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia neosvedčil nielen existenciu takého stavu v súdnom konaní, ktorý osvedčuje, že reálne dôjde k vyneseniu rozhodnutia, ktoré môže byť exekučným titulom, ale ani neosvedčil obavu, že by prípadný výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený, čím nepreukázal ani potrebnosť dočasnej úpravy vzťahov účastníkov súdnym rozhodnutím, t. j. nariadením predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 písm. e) O.s.p. Samotné tvrdenia navrhovateľa v jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a vo vyjadrení k odvolaniu odporcu proti nariadenému predbežnému opatreniu, týkajúce sa obáv, že odporca bude disponovať so svojím majetkom bez predloženia alebo označenia akýchkoľvek dôkazov o svojom tvrdení, nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by sa výrazne zasiahlo do vlastníckych práv odporcu.

Z týchto dôvodov krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Záverom odvolací súd k odvolaciemu návrhu odporcu na zastavenie súdneho konania, sp. zn. 21C/71/2016 udáva, že takýto procesný postup v odvolacom konaní o nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu nedostatku vecnej legitimácie, resp. nedôvodnosti návrhu vo veci samej je v zmysle Občianskeho súdneho poriadku neprípustný.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.